

Nachtvlinders in de schijnwerper

Voorjaarsuilen

Vroeg in het jaar zijn er al nachtvlinders actief als het tenminste niet al te hard vriest 's nachts. Het gaat hierbij vanaf maart onder andere om een tiental uilen die niet zeldzaam zijn en die je in een groot deel van het land kunt tegenkomen. Uiteraard moet je er wel wat voor doen, want de kans dat je er toevallig eentje ziet is natuurlijk niet zo groot. De beste methode om voorjaarsuilen te zien te krijgen is door te stropen of smeren.

Het lokken van vlinders met behulp van zoetstoffen noemen we smeren of stropen. Als je tegen de scheuring plekken op de stam van een boom van ongeveer 10x10 centimeter insmeert met stroop, bijvoorbeeld met een verfkwas, dan kun je vanaf een kwartier later vlinders erop verwachten. De beste nachten hiervoor zijn niet te koud, het liefst wat vochtig en met weinig wind. Vanaf maart zijn de voorjaarsuilen volop actief. Zo kun je de dubbelstipvoorjaarsuil op je stroopplekken vinden. Deze soort is zeer gemakkelijk te herkennen aan de dubbele zwarte stippen op de vleugel, waaraan hij dan ook zijn naam te danken heeft. Andere voorjaarsuilen die op het smeer afkomen, zijn bijvoorbeeld nunvlinder en variabele voorjaarsuil. Het is overigens de moeite waard om ook een nacht later nog even de smeerplekken af te gaan. We hadden eens gesmeerd in een Brabants bos en de volgende avond hadden we nog meer vlinders dan op de avond dat we de plekken hadden ingesmeerd, terwijl het weer vergelijkbaar was.

Het recept

Er zijn vele tientallen strooprecepten in omloop. Bijna iedere nachtvlinderaar heeft zijn eigen favoriete recept. De belangrijkste ingrediënten zijn altijd: stroop,

Een dubbelstipvoorjaarsuil snoept van de stroop.

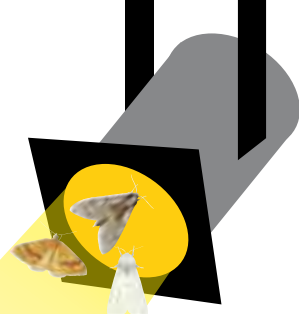
suiker of fruit en alcohol. De alcohol verspreidt de geur van de zoetheid beter. Hier een 'basisrecept': suikerstroop, extra suiker, bezinksel van trapistenbier, wijn en/of vruchtenlikeur (een flinke scheut of zoveel als nodig is voor de juiste substantie). Meng de ingrediënten zo door elkaar dat er een goed smeerbaar, plakkerig mengsel ontstaat. Het werkt vaak goed om de stroop te verwarmen en er dan de suiker in op te lossen. Als het weer wat is afgekoeld kan het bezinksel worden toegevoegd en als het helemaal koud is eventueel andere alcohol, zodat je kunt bepalen hoe dik het wordt. Te dik smeert niet prettig en te dun betekent dat er veel van de plek afdruipt en dat het smeren een rommeltje wordt. Laat het mengsel enkele dagen staan om gisting te bevorderen. Andere ingrediënten die veel gebruikt worden zijn allerlei soorten overrijp fruit (vooral bananen), appel- of perenstroop, rum en allerlei exclusieve bieren en alcoholische dranken. Welk recept het beste is? Hierover verschillen de meningen. Experimenteren is de beste manier om erachter te komen.

Herkennen van voorjaarsuilen

In het kader van de actie 'nachtvlinders in de schijnwerper' hebben we een zoekkaart gemaakt van tien redelijk veel voorkomende voorjaarsuilen. Deze is, samen met dit nummer van Vlinders, verspreid en hierop kun je zien wat de belangrijkste verschillen zijn. Ook kun je natuurlijk altijd op www.vlindernet.nl kijken voor nog meer foto's en herkenningstips. We hopen dat veel mensen op zoek gaan naar voorjaarsuilen en ook dat de waarnemingen worden doorgegeven via www.waarneming.nl of www.telme.nl. We zijn benieuwd!

Stroop smeren een leuke klus.

Tekst:
Kars Veling
De Vlinderstichting